

SLOVÉNEC,

listi
za podučenje naroda.

Cena za celo leto po pošti 2 gold. 20 kr., za pol leta 1 gold. 10 kr.; brez pošte za celo leto 1 gld. 40 kr., za pol leta 50 kr.,

za ene kvatre 30 kr. Posamesni listi po 3 kraje. Narocila prejemajo vse c. k. pošte, v Ljubljani pa založnik.

V ponedeljek 27. veljiga Serpana 1849.

Plačilo poštenosti.

Povest iz laškiga *).

V neki vasi na Piemonteškem pod snežniki, ne dalje od mesta Turina, je živel mlad človek, Juri z imenom. Očeta in mater je zgubil, in popolnoma siromak se je s tem slabo preživil, de je v potu svojiga obličja na dneve tem delal, ki so ga za poljsko delo potrebovali.

Gospod fajmošter tistiga kraja, ginjeni od usmiljenja do nesreče sirote, kteriga krotki obraz in postrežno obnašanje je voljno in odkrito serce razodevalo, so ga vzeli v svojo hišo, so si prizadevali, ga podučiti, kadar je čas pripustil. Po očetovsko so ga učili, zopernosti življenja poterpežljivo prenašati, vselej pošteno in pobožno živeti, in obljubili so mu, de bo Bog njegovi čednosti gotovo plačilo naklonil.

Eniga večera gre Juri z nekim drugim kmetiškim mladencem, z imenom Tomaž, s polja. Skorej zmiraj sta bila vkup in ljubila sta se po bratovsko.

S poljskim orodjem na rami sta šla pojé v mraku proti domu. Ne dalje od sebe zagleda Juri kar na enkrat nekaj na sredi ceste. Zvediti, kaj je, steče tje, vzdigne to reč in vidi, de je silno težka. „Tomaž“, pokliče perjatla, „pridi sim, morde nama ta pot sreča pomaga!“ Urno stegne roke po najdeni reči, in kaj je? Veliko veliko denarjev v zlatu in v srebru.

Kdo si more misliti, kako sta se uboga delavca veselila, ki sta mahoma tako obogatela?

Mislila sta si že v duhu, kako bota tako in tako z najdenimi denarji ravnala, in premišljevala sta srečo, ktera ju je zdaj čakala. Pa otožnost in težka misel se vleže na Jurjevo serce. Svojimu tovaršu reče: „Ali pa smeva misliti, de je to najna vlastnina“. Semenj v soseski je ravno danas končan, in gotovo je kak tergovec to zgubil“.

„Prav imaš, prijatel“, odgovori Tomaž, „pač prav imaš; veselila sva se že svoje sreče, nesrečni pa, ki je vse to zgubil, živi morde v obupu nad svojo zgubo. Te denarje obderžati, bi bila tatvina, in ne more se to storiti z mirno vesljo“.

*) V poskušajo iz v natis namenjenih bukév: »Dvanajst prelepih povest za slovensko mladost«, poslovenjenih iz laškiga.

„Poslušaj me! družiga sveta si ne vem, kakor gospod fajmoštru to povedati. Oni, ki so nama že toliko dobrot skazali, bodo vedili, tudi v tej reči nama pomagati“.

Tako se pogovorjaje prideta v hišo pobožniga duhovna, ki se je nad odkritim povedanjem te zgodbe zelo čudil, de more tako natančna in blaga poštenost poleg nesreče prebivati. Rekel je mladencema: „Ako gospodarja teh denarjev najdemo, vama obljubim, de bota prejela plačilo, ktero se taki poštenosti spodobi. Če bi se pa ravno primerilo, de bi se nihče ne našel, pridejo ti denarji ubogim v dobro. Vadvu sta pa uboga in jez mislim, de se volji previdnosti božje podveržem, če jih v vajni prid obrnem“.

Oznanili so potem v Turinu in v vsih vaséh dežele v cerkvah, de je bilo 15.000 lir, t. j. dvajsetic najdenih, ktere se bodo pošteno tistimu nazaj odrajtale, kteri se more izkazati, de so njegove. Pa dve leti ste pretekle, in nihče se ni za-nje oglasil.

Čez dve leti pokličejo gospod fajmošter Jurja in Tomaža k sebi, ter njima rečejo: „Moja sinova, veselita se darú, ki vama ga je Bog naklonil, in pametno ga vpotrebujta. Ti denarji so zdaj brez gospodarja, in brez overka se jih zamoreta poslužiti“.

„Ako bi se pa kadaj primerilo, de bi se njih pravi gospodar našel, jih morata sicer nazaj dati, smeta jih pa ta čas, brez de bi njih cenó pomanjšala, s svojo hasen obrniti.“

S serčnim veseljem sta prijatla ta modri svet sprejela. Složno staniše sta si priskerbela in dovolj sveta kupila. Oženila sta se, otrok jima je Bog dal, ki ju je z blagoslovom obiskal; zakaj nja polje je bilo rodovitno, v njunih hišah je prebivala dovoljnost, zloga in mirnost.

Med tem so gospod fajmošter zboleli in umerli. Zgubo tako miliga in dobrotljiviga možá sta Juri in Tomaž bitko obžalovala, in ker sta pomislila, de bota tudi ona préd ali pozneje ta svet zapustiti mogla, de bodo njuni otroci potem v posestvo premoženja prišli, ktero bi morde kdo še kadaj nazaj terjati vtegnil, sta sklenila, svojo vest vpokojiti, in pri novim gospod fajmoštru od nar imenitniših mož vasi podpisano pismo shraniti, v kterim sta vso prigodbo in terdno voljo razodela, de hočeta najdene denarje, kadar koli nazaj odrajtati.

Tako je deset let preteklo, in oba prijatla sta svojima družinama v srednji premožnosti složno in spodobno živela. Juri vidi eno jutro skozi okno, de se je voz ne dalje od njegove hiše zvernil. Vse je hitelo popotnikom pomagat, in eden njih, ki je, brez de bi bil poškodovan, vstal, reče: „Na tem mestu imam vunder vselej nesrečo! Pred dvanajstimi letmi sim tukaj 15.000 lir zgubil, in zdaj sim bil v nevarnosti, ob svoje življenje priti!“

„Kaj govorite!“ — reče Juri, ki ga je pazljivo poslušal, — „zakaj pa niste popraševali, kakor je bilo treba, po zgubljenih denarjih?“

„To ni bilo mogoče“, — odgovori ptujc — „v Indijo sim mogel popotovati. Barka me ni mogla dalje čakati, kakor do od-

ločeniga dneva, in odlog te poti bi mi bil veliko več škode naklonil, kakor zguba teh denarjev“.

Juri in njegov prijatelj sta se v sercu veselila, te besede slišati; in še bolj priljudno sta s popotniki ravnala. Prosila sta jih, pri njima prenočiti.

Kosilo sta jim napravila, po hiši sta jih vodila, jim vert pokazala in svoje črede in rodovitnost polja. Ptujci niso vedili, kako jima to prijaznost poverniti, in ko so se napravljal, ju zapustiti, jim reče Juri: „Vse, kar tu vidite, je vaše“. In Tomaž je djal: „Denarje, ktere ste ravno pred dvanajstimi letmi zgubili, so prišli v najine roke. Viditi pa, de se nihče za-nje ne oglasi, sva jih obernila za to pristavo tukaj, s sklepam, jih kadaj pravimu gospodarju nazaj odrajtati. Vaši so tadaj zdaj. Če bi bila pa poprej umerla, imajo že gospod fajmošter pismo, v kterim sva svoj namen razodela“.

Z zavzetjem bere ptujc to pismo in ne more se zderžati reči: „O kolika poštenost! kakošna blagosercnost! Kje bi še tako najdel? — Ali imata razun tega še kaj družiga posestva?“

„Nimava ga nič več“, odgovorita. — „Ako pa koga potrebujete, ki bi ga vam posihmal oskerboval, je tukaj družina, ktera vam svojo službo ponudi“.

„Taka redka poštenost je družiga plačila vredna“, reče ptujc. „Moja kupčija je bila srečna; če bi to posestvo nazaj vzel, bi ne bil nič srečniši, kakor sim tako. Bog ne prizadeni, večno previdnost s tem razžaliti, de bi vama srečo odvezol, ktero vama je Bog naklonil. Vživajte vse srečno, vama dam to v dar!“

To izgovorivši je raztergal pismo. Objemala sta ga s solzami hvaležnosti. Dobrotnika, očeta sta ga imenovala in njemu se je tudi serce tako topilo, de je z njima solze veselja jokal.

Slovensko narodno pesmenstvo.

(Dalje.)

I.

Današnji stan slovenskiga narodniga pesmenstva.

a) Narodna pesem.

Preden kaj več od današnjiga stanu slovenskiga narodniga petja govorimo, se nam treba zdí, nekoliko v perve čase Slovenstva se nazaj ozreti, in počasi ob roki zgodovine do predmeta popotovati. Kadaj in kdo je prvo slovensko narodno pesem zložil ali pel, je tako in še bolj nemogoče iziskati, kakor kteriga dne so naši starši v dežele se preselili, v kterih današnji dan mi Slovenci prebivamo. In z rajncim profesorjem Zupančičem smemo poterditi, de se ni ne ena izmed pesem med nami ohranila, ktere so Slovenci iz svojih prvnihih sedežev v današnje slovenske dežele prinesli. In kako bi bilo mogoče, kaj taciga terjati, ker je slovenski narod, od tistihmal, ko se je o vesvoljnim preseljevanju narodov čez Ister ali Donavo premaknil, do današnjiga dne vedno v sredi narodov ptujiga jezika in njemu ne ravno prijazniga duha prebi-

val. Nikoli samostojni, vselej pa podložni so Slovenci začetkama bolj sužnimu kot svobodnemu narodu enako živeli. Nasledek tega je bil, da so sčasoma ob svoj prvi značaj skoraj popolnoma prišli, ker jih je prvič železni jarm Frankov preveč težko žulil, in ker so si drugič misionarji, ki so katoliško vero v te dežele prinesli, prizadjali, vse s korenino zatreti, kar je v ajdovstvu svoj vir imelo. Tako so tadaj prve navade in šege našiga naroda že v zgodnjim času izmed naroda zginile, in z njimi so tudi narodne pesmi omolkni in od naroda slovo vzeti mogle. Pa vkljub temu prizadevanju se vunder niso mogle ne prve šege in navade kakor tudi ne pesmi vse do poslednjiga sledu zatreti.

Ktere so pač narstarejši slovenske narodne pesmi? Desiravno so Slovenci vedno do današnjiga dne v negodah živeli, je, kakor smo že rekli, vunder še marsikaj od njeniga prvniga značaja med njimi ostalo; marsikake narodne navade in šege niso mogli ne pluji zateravci ne viharji časov zatreti. Živo je še v narodu ostala, — majhin pa čistiljiv spominj vsakimu Slovincu, kdor svoj narod spoštuje in ljubi. Ravno tako je tudi še marsiktera pesmica se ohranila, ktera je, desiravno ne od prihoda naših sprednjikov, vunder gotovo že več stoletij stara. Pa redko kadaj se kdo na tako pesim naleti. Lahko se pa zve vzrok tega, ker so bili Slovenci od nekadaj tako iz nemar pušani, tako zaterani in kakor drevo v gojzdu sami sebi prepušeni, kar narodno izobraženje utiče. Ali je bilo komu mar za svojo narodnost? Kako bi bilo tadaj mogoče bilo, narodne pesmi zberati in hraniti, ko je še komaj dobrih 300 let, kar je narod narpotrebniji dušno hrano, sv. evangeli natisnjen dobil! In pozneje tudi niso bili časi bolj vgodni, dokler ni Vodnik v djanju pokazal, da se zamore tudi v slovenskim jeziku kaka nova pesmica zložiti, kaka stara narodna pa pozabljivosti oteti.

Spredej imenovani prof. Zupančič je pesem na svitlo dal, Lamberg in Pegam imenovano, ktero je Vodnik popravil, Zupančič pa tudi v nemško prestavil. Ta pesem nosi znamenja velike starosti na sebi, kadaj pa je bilo zložena, se ravno toliko ve, kakor je znano, kdo sta Lamberg in Pegam bila.

Drugo staro pesem je Zupančič slišal pri Zatičini od stare babice peti. Zapisal je ni, toliko pa pové, da je stara, ker od treh pobožnih mnihov govori, ki so v ondašnji kraj prišli, si majhno celico sozidali in ljudi žito sejati učili. V imenovani pesmi je nedvomno prvi začetek nekadaj tako bogatiga in mogočniga Zatiškiga klostra omenjen, ki je bil v 11 stoletju zidan. Vodnik je tudi več narodnih pesem nabral, popravil in prihodnosti prihranil. Na svitlo so prišle v raznih zvezkih Krajske Čbelice.

(Dalje sledi.)

Serežani.

(Iz Dunajskih novin.)

V novši dobi se tolikrat sliši od Serežanov govoriti, in vunder le malokdo vé, kaj so ti ljudje. Kar je ban vlansko leto s

svojo armado pred Dunaj prišel, v kateri je imel tudi Serežane, so se ljudje z njimi in z njihovimi imenami bolj poznali. Kriva misel pa je vunder še sploh, da so te verste vojaki kak poseben jugoslovanski narod ali pa vsaj posebni vojaki kake okrajne v granici. Radi so jih z Izolanovimi četami v 30letni vojski in s panduri 7letne vojske priličili in mislili, da so Serežani njih nasledniki. Pandurjem niso v nikomur podobni, kakor da imajo enako temrudče plajše in enako orožje. Divja, derzna četa grofa Izolana, rojeniga Friulca, je obstala iz horvaške črne vojske, katero so deželni stanovci hrvatske kraljevine cesarju Ferdinandu II. v pomoč poslali. Pandurji pa so bili zgolj prostovoljci, katere je v Slavoniji bogati major Franc baron Trenk zlo nadleževani cesarici Marii Terezii zoper pruskega kralja Friderika II. poslal; njih število se je sčasoma zlo narastlo, pa po dokončanju pruske vojske so se razšli. Današnji čas pa imenujejo na Horvaškem in Slavonskem samo še beriče in policaje, kakor tudi stražo plemenitažev pandurje.

Serežani so žandarmerija ali izvoljena četa, katero iz teh šestih graničarskih regimentov izberajo, kateri so napadom turških tolovajev nar bolj v nevarnost postavljeni, namreč: iz perviga in družiga banalniga, ogulinskiga, otočanskiga, slavonskiga in ličanskiga regimenta.

Varazdinski regiment pri sv. Križu in v Šent-Jurju, kakor cela slavonska, banaška in erdeljska granica nimajo Serežanov. Vsi Serežani so tadaj samo horvaškiga naroda.

Ime Serežan izhaja od ilirske besede „serez“, katero kako četo, kardelo pomeni. Perve Serežane so pred kakimi 30 ali 40 leti v horvaški granici napravili, in njih naprava se pripisuje c. k. poveljniku generalu grofu Giulaju. Do vlvanskiga hoda bana Jelačića na Ogersko v mescu Kimovcu niso Serežani kakor vlastna četa še z nobenim drugim sovražnikom se bojevali, kakor z nemirnimi bosnjaškimi in albanskimi sosedi, katerih tolovajske napade so mnogokrat hlabro premagali. Do tistihmal so se jih po njihovim pervim namenu in napravi samo za varstvo doma in na mestih poslužili, katere so zastran turških napadov narnevarniši.

Še preden je bil za bana izvoljen, je imel Jelačić posebno ljubezen do teh vojakov. Njih serčnost in prederznost je kot štabni oficir banalne granice iz vlastne skušnje se učil spoznavati. Nek feldbebelj Serežanov mu je življenje otel. Ko je bil Jelačić v Sušcu 1848 ban in generalni poveljnik izvoljen, ni bilo veselje zavolj tega nikjer več in bolj živo, kakor v horvaški granici, ktera je takrat prvi pot tudi svoje poslanca k deželnemu zboru v Zagreb poslala. Med poslanci je bilo tudi več Serežanov, kateri so posebno vdanost za noviga, vlvudniga bana kazali.

Ko so na Horvaškem zvedili, da je Jelačić v Inšpruku odstavljen, so potegnili svoje nože ter z bliskajočimi očmi prašali: „Koliko hodú zna biti do Inšpruka? Kje leži ta luknja? Tje hočemo iti, našiga bana iz ječe rešiti, kakor nam gotovo Bog pomaga!“ — Kakošno veselje je donelo potem, ko Jelačić v Zagreb pride!

V horvaškim deželnim zboru so že v začetku maliga Serpana očitno in glasno govorili, da se hočejo oboroženi Madžarjem v bran postaviti in v očitni seji so začeli pripomočke za boj z Madžari naberati. K vojski so se napravljali, pa horvaških graničarjev se je za tako početje premalo zdelo, ker je bila skoraj polovica vsaciga horvaškiga regimenta na Laškem. Na Slavonce se niso mogli zavoljo drugih okolnosti zanesti. Zavoljo tega je Jelačić Serežane na noge poklical in jih je poslal v Varazdin in Zagreb v garnizon.

V mesecu malim Serpanu je spremljalo vedno dvanajst do dvajset zvesto vdanih Serežanov Jelačića na njegovih mnogih nevarnih obhodih v Hrovatiji, Slavoniji in Sirmiji, ktere je delal, nekaj da bi si ljudstvo za cesarja in narodnost pridobil, nekaj pa, da bi se z generalam baronom Hrabovskitam pogovoril, ki je bil za ces. komisarja in srednjika med Madžarji in Horvati zvoljen.

(Dalje sledi.)

Razne drobtinice.

* V poslednjim listu smo opomnili razglasa, kteriga so dali Nj. ekse. gospod grof Welsersheimb, krajnski deželni poglavar vsim Krajncam zastran prineskov za vstanovitev podpornice za ponesrečene krajnske vojake. V nedeljo, 19. t. m., je bila v Koliseumu zabava z plesam v ta namen. Slabo vreme je bilo na poti, da se je malo ljudi tam sošlo, in desiravno smo v listu od danas tedna obljubili, povedati, koliko je zabava donesla, vunder ne moremo svoje obljube spolniti, ker še doslej nismo nikjer brali, koliko je bilo hrabrim junakam v dar pri-
nešeniga. Brali smo pač v Ljubljanskih novinah od 22. t. m. spisek prvih daril v ta namen od domorodcov, ki čez 200 gld. znese; ali od v dobri namen napravljene zabave v Kolizeumu vse molči. De je deževalo, kdo more za to? Nature ne more nihče v njenim teku vstaviti. Tožb pa smo slišali dovolj zoper program provizorniga odbora za podporo ponesrečenih krajnskih vojakov, in enoglasno govorijo ljudje: „Tadaj, kdor 20 gld. plača, je vtemeljnik (Gründer), kdor 8, je podpornik in kdor 4 gld. plača, je dobrotnik!“ Kaj pa je človek, kteri le 3 gld., ali 30 kr. ali samo 3 kr. na altar domovine položi? Za taciga ni imena, ni ne vtemeljnik, ne podpornik, ne dobrotnik!! Ena le je čednost, ktero vsi ljudje dobrodelnost imenujejo, in ta ne pozna razločka med velikimi in majhnimi darimi! Kdor ima namen, kaj dobriga storiti, stori to brez častiželjnosti, in ravnaj v kersanskim duhu! — Odbor morde ni premislil, kako oistro nabrušeni so jeziki v današnji dobi v vsaki reči, in gotovo tudi mi ne mislimo, da ga je kaka nečista misel pri izdelanju programa vodila. Ljudje pa govore, kar smo povedali. Bog daj, da bi se zavoljo tega lepi namen ne overal, in upamo tudi, da bomo kmalo z dežele vesele novice v tej zadevi zamogli povedati, h kteri je Ljubljana po imenovanim spisku v nemških novinah lep izgled dala!

* Žalost in strah nas je spreletel te dni, ko sme vidili vinjeno ženo majhniga otročička v predmestju nesti, ktera se je enako pijanemu možu opotekala! Za njo gledaje še večji grozo občutimo, ko vidimo

majhno dete, komaj 3 mesce staro, pijanki z naročja na tla ravno na glavo pasti! Angelj varh in sam Bog sta otročička obvarovala, de se ni vbil. Zderžati se nismo mogli poprašati, kdo je žena in ali je njeni otrok. Pa zvemo, de je otrok rejček iz Ljubljanskega porodiša! Tri mesce star, brez perviga živeža, ki ga natura nakloni, v rokah pijane stare babe — kaj mora s tega bitja kadaj biti?!

Novice iz Ljubljane.

* Noč med petkam in četrtkam je dva učena moža izmed nas poklicala: častitljiva gospoda Urbana Jerina, Šent-Miklavškiga infiliraniga tehanta in profesorja na deseti šoli, in gospoda Anton Mažgona, kriminalniga aktuarja pri c. k. mestni in deželni sodniji, učenika deržavljanskih prav v slovenskim jeziku in vodjeviga namestnika Ljubljanskega slovenskiga društva. V narlepših letih moža, bogat mnogoterih učenost, Slovenec skozi in skozi, je živel z dušo in s telesam za svojo domovino, ktero je še kot učenec pravdoslovja na Dunaju v lepim lepim sonetnim vencu tako serčno prepeval. Pohleven in ponižen je bil prijatelj vsih in škoda bi bilo, če bi se njegovi pesniški izdelki več ne mogli najti. Kolikor nam je znano, je Mažgon v svoji mladosti tudi Virgiliovig bukolikona tiste bukve poslovenil, v kterih je od čelčarstva govorjenje. Ako so po njegovi smerti c. k. mestna in deželna sodnija učeniga vradnika, ljubezniva žena zvestiga in ljubezni vredniga moža, in stari oče hvalezniga sina zgubili, bo slovensko društvo tim več njegovo zgubo pogrešalo, ker je bil Mažgon eden narizverstniših mož tega društva. Neč v miru počiva v zvestim spominju od vsih ohranjen, ki so ga poznali!

Lavkanje praviga Slovenca.

— Naleteli smo te dni nemški časopis „Das Ausland“ od leta 1830, mesca Sušca, v kterim smo v napisu „Ausflüge in Illyrien und Dalmatien“ marsikake reči brali, ktere pričujejo resničnost in verjetnost tacih popotnih pisacv. Sicer je bilo navada v časopisih očitanje zemljepisne nevednosti le Francozam in Laham brati; tako imenovani „Nation der Denker und Philosophen“ pa se je vse verjelo, karkoli so od ptujih dežel in narodov zapisali.

Prevdarite bravei, kako je neki pisac der Nation der Denker v imenovanim spisku govoril. Potem, ko se namreč pritoži, de ima pravdo — in modroslovsko učeliše v Ljubljani malovredne učenike (čast pa nam vunder pusti, de se sme Ljubljana pred vsimi družimi čisto slovanskimi mesti z učenimi možmi vsih dob pohvaliti) graja gosto Ljubljansko meglo, krajnsko civiljoče kolarstvo in majhno govedo, in pride s tacimi družimi marjami v Planino. Tu je bilo vse na nogah. Ravno je prišlo več vojakov iz Ljubljane nad turške tolovaje (!), ki so tam ropali.

— Učeni popotnik piše: Ti turški tolovaji pridejo skozi Hrušico, ki v turško Albanio seže, pogosto v ta kraj (!!). — Od todi preskači v Hočevje s svojim popisam, ter govori: Ni dolgo, kar so taki tolovaji v krajnsko mesto Hočevje, glavno mesto knežije enaciga imena, s očitno silo, s turško muziko, o polodne prišli in vse deržavne denarnice (!) spraznili, brez de bi se Hočevarji v bran postaviti upali.

Razne novice.

* Letnja na Ogerskim je letasi tako rodovitna, de so, posebno na južnim Ogerskim po 3 in 4 krat več pridelali, kakor druge leta.

* Na Švicarskim so se začetka tega mesca leteče mravle pokazale.

* Govori se, de je za leto 1851 vesvoljna razstava evropskih obertnijskih izdelkov v Londonu, glavnim mestu na Angležkim namenjena.

Zmes.

Kravje drevo.

V Kolumbii, amerikanski deželi, raste drevo, ki ga kravje drevo imenujejo. To drevo zraste do 140 komolcev visoko, in da, če mu skorjo narežejo, sok iz sebe, ki je po barvi kravjemu mleku, po duhu in okusu pa kisli smetani enak. Dalj časa na zrak postavljen, zarujevi in se sterdi sčasama, de je kot vosek, in gorí tako sterjen s čistim in jasnim plamenam. Prebivavci tiste dežele in zamorci grejo vsako jutro k takim drevesam in si napolnijo svoje posode s sokom, kteriga ali koj na mestu pijejo, ali ga pa svojim otrokam dam nesejo. Drevesa ob cestah so polne narezkov, ktere popotniki va-nje delajo, de si glad in žejo vtolažijo. —

Ljudstvine vraše.

Francozko vlado je pred nekimi letmi še težko težko stalo, prebivavce mnogih vasi pregovoriti, zvonaj svoje vasi, in če tudi le dva koraka zvonaj nje, svoje merlice pokopavati. Ljudje se derže stare navade. Dobro vejo, kolikrat zvon o praznikih vdari, in spuntali bi se, če bile enkrat menj vdaril. Nekteri so, ko jim je bil pokoj ptujiga merlica napovedan, že kose in sekere iskali, de bi z njimi svoje rajnce branili. Posebno pa obstojé pri tem, de se mora o hudim vremenu zvoniti, in skoraj nobena huda ura ne mine, brez de bi kakiga nedolžniga zvonikarja od strele vbitiga ne pokopali.

Sploh koristne reči.

Jabelka dolgo hraniti.

Popolnoma zdrave jabelka se izberajo izmed družih in se položé v hramu na pletenice, pa tako, de se eno družiga ne dotikajo. Potem se dobro zapro vrata in okna in v hramu se žapali ogenj s vinskimi tertami, ki mora veliko dima dati, de se celi hram z dimom napolni. To se naredi 4 ali 5 dni zaporedama, dokler niso jabelka od dima suhe in s prav tanjko skorjo prevlečene. Take se položé v zaboj poln rezance iz erzene slame (pa tudi tukaj se ne smejo dotikati) in zaboj se zapre. Tako se jabelka dajo celo leto popolnoma hraniti in mogoče je, jih tako v vlažnim in merzlim vremenu in še celó čez morje pošiljati.

Strupene gobe spoznati.

Če kdo ne vé, ali so gobe strupene ali ne, nej oluščene čebule med nje kuhati dene, ktera se med strupenimi gobami počerni.

Založnik: J. Giontini. — Odgovorni vrednik: Fr. Malavašič.

Natiskar J. Blaznik v Ljubljani.